

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22085/2024
14.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Тодоровић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марко Спалевић адвокат из ..., ради престанка издржавања и измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 106/2024 од 14.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 106/2024 од 14.03.2024. године и пресуда Основног суда у Нишу П2 428/2023 од 13.11.2023. године у првом ставу изреке тако што се **утврђује** да је од 04.04.2023. године престала обавеза тужиоца да издржава тужену, утврђена пресудом Основног суда у Нишу П2 242/21 од 28.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 428/2023 од 13.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је од дана подношења тужбе - 04.04.2023. године, престала његова обавеза издржавања тужене утврђена пресудом Основног суда у Нишу П2 242/21 од 28.09.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је противтужбени захтев којим је тужена тражила да се измени пресуда Основног суда у Нишу П2 242/21 од 28.09.2021. године тако што би се обавезао тужилац да на име доприноса у издржавању тужене месечно плаћа износ од 15.000,00 динара почев од 20.04.2023. године па убудуће док за то постоје законски услови, до петог у месецу за текући месец и да доспеле а неисплаћене износе исплати одједном у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одбије је захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 106/24 од 14.03.2024. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П2 428/2023 од 13.11.2023. године у првом ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП у вези са чланом 208. Породичног закона, Врховни суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана, на коју се тужилац позива, није законски разлог за ревизију (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Ревидент не наводи конкретну процесну одредбу коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, и тако учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП која је утицала или могла утицати на одлуку о његовој жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П2 242/21 од 28.09.2021. године обавезан да плаћа издржавање туженој (рођена ...2002. године) у износу од 7.500,00 динара месечно. Тужена је у школској 2021/2022 годину уписала основне студије на ... факултету у ..., у статусу студента који се финансира из буџета. У тој школској години тужена је положила три испита и у следећој школској години обновила упис првог семестра, као самофинансирајући студент. У тој школској години у више испитних рокова пријављивала је испите из више предмета, али је положила само испит из једног предмета (... језик). Тужена је у школској 2023/2024 годину самофинансирајући студент тог факултета. Тужилац није запослен и пријављен је на евиденцији незапослених код Националне службе за запошљавање, а издржава се обављањем привремених и повремених послова. Живи у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину у висини од 100 евра месечно и сноси трошкове коришћења тог стана у износу од 7.000,00 до 10.000,00 динара на месечном нивоу. Тужена не ради и није на евиденцији незапослених лица. Живи са мајком и млађом сестром у стану који су им уступили мајчини родитељи. Мајка тужене је у радном односу и остварује зараду у висини од око 44.000,00 динара месечно.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев којим је тужилац тражио да се, са даном подношења тужбе, утврди престанак његове обавезе издржавања тужене.

По становишту првостепеног суда, заснованом на одредби члана 155. Породичног закона, право пунолетног детета на издржавање је временски ограничено (до навршене 26 године живота) и условљено редовним школовањем, под којим се подразумева редовно извршавање школских обавеза - полагање испита и уписивање наредне школске године, као и могућностима родитеља. Применом тог правног становишта на конкретан случај тај суд је закључио да тужена није навршила 26 годину живота и да се налази на редовном школовању - није напустила студије и вољна је да их заврши, због чега нема основа за усвајање тужичевог захтева заснованог на његовој тврдњи да тужена не испуњава обавезе у школовању, јер то представља његово субјективно виђење и сопствену интерпретацију правних норми.

Другостепени суд је одбио тужиочеву жалбу и потврдио првостепену пресуду, налазећи да је нижестепени суд, имајући у виду све околности случаја, правилно закључио да тужена и даље има право на издржавање од тужиоца јер се налази на редовном школовању и није навршила 26 годину живота. И по становишту тог суда, редовно савладавање студијског програма подразумева полагање испита по динамици коју утврђује факултет и благовремено уписивање наредне године студија, али би требало имати у виду да студент не мора идеално савлађавати студијски програм да би остварио, односно задржао право на издржавање од родитеља, јер студент може и заостати у савладавању предвиђеног програма ако тај застој није знатан, или ако није неоправдан. У овом случају, по налажењу другостепеног суда, тужилац није доказао немарност тужене у извршавању школских обавеза и њихово запостављање због личних задовољстава, јер и по оцени тог суда то представља његово субјективно виђење исправности понашања тужене које не доводи у питање правилност и поузданост закључка првостепеног суда како тужена није напустила редовно школовање.

Правилно је изложено правно становиште нижестепених судова да је право пунолетног детета које се налази на редовном школовању, прописано чланом 155. став 2. Породичног закона, условљено редовним извршавањем школских обавеза - редовним полагањем испита и уписивањем наредне године студија. Међутим, по оцени ревизијског суда, то правно становиште у овом спору нижестепени судови нису правилно применили. Тужена је у школској 2021/2022 годину, у којој је у писала прву годину студија, положила три испита и на основу постигнутих резултата није могла уписати другу годину студија, већ је у следећој школској години обновила упис првог семестра. Притом је из тих разлога изгубила и статус студента који се финансира из буџета. У другој школској години тужена је положила само један испит (испит из ... није положен), иако је у свим испитним роковима пријављивала испите из више предмета, тако да ни у школској 2023/2024 годину није уписала наредну годину студија. Такав заостатак у студирању не може се сматрати незнатним, а тужена није изнела разлоге који би евентуално могли оправдати неиспуњење њених обавеза у студирању. Зато околност да тужена уписује студије сваке школске године, коју нижестепени судови сматрају манифестацијом воље да започете студије заврши, по налажењу ревизијског суда је недовољна за закључак да она редовно испуњава своје школске обавезе и да зато има и даље право на издржавање од тужиоца, у смислу члана 155. став 2. Породичног закона.

Из наведених разлога, нижестепени судови су одлуку о тужбеном захтеву донели погрешном применом означене материјално-правне одредбе, због чега је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић